

Αλλιώς έγιναν τα πράγματα, διηγείται διαφορετική εκδοχή. Οι δυο τους, ο Οδυσσέας και ο Διομήδης, πλησίασαν νύχτα τα τείχη της Τροίας και βρήκαν ένα κάπως χαμηλό σημείο. Ο Οδυσσέας έκανε «σκαμνάκι» κι ο άλλος πάτησε στους ώμους του. Ο Οδυσσέας ορθώθηκε κι ο Διομήδης έφτασε στο ύψος της έπαλξης, σκαρφάλωσε και πέρασε μέσα. Το σχέδιο έλεγε πως, έπειτα, ο Διομήδης θα τραβούσε τον Οδυσσέα επάνω. Όμως δεν το έκανε. Παράτησε τον φίλο του στη ρίζα του τείχους και μπήκε στην πόλη μόνος του. Αυτός ήταν που ήθελε όλη τη δόξα δική του. Ώρες αργότερα, παρουσιάστηκε στο ίδιο σημείο κουβαλώντας το πολύτιμο Παλλάδιο.

Στην επιστροφή, η περιέργεια έκαιγε τον Οδυσσέα. Ρωτούσε τον Διομήδη να του πει, τι έγινε. Ο Διομήδης τα μάσαγε. Το μόνο θετικό που είπε, ήταν ότι το Παλλάδιο που κουβαλούσε δεν ήταν το γνήσιο. Όμως, ο Οδυσσέας ήξερε ότι ο φίλος του έλεγε ψέματα. Το ξόανο της Αθηνάς έκανε μια κίνηση σαν να του έδινε σήμα: Ήταν το γνήσιο.

Ο Οδυσσέας σκέφτηκε πως αρκετά είχε υποστεί. Θα σκότωνε τον Διομήδη και θα παρέδιδε το ξόανο αυτός. Ύψωσε το σπαθί του. Η λάμψη της λεπίδας στο φεγγαρόφωτο γλίτωσε τον Διομήδη που πρόλαβε κι απέφυγε το χτύπημα. Ο Οδυσσέας μετάνιωσε. Πια, δεν ήθελε να τον σκοτώσει, αν και ο φίλος του ήταν μεγάλος ψεύτης. Του το είπε. Και τον ανάγκασε να περπατά μπροστά του τσιγκλώνοντας τον αυτός με την αιχμή του σπαθιού.

Παρ' όλο που οι δυο τους δεν είπαν σε κανένα για το επεισόδιο αυτό, η μεταξύ τους φιλονικία μαθεύτηκε. Στα επόμενα χρόνια, υπήρχε η ρήση «Διομήδειος ανάγκη» για κάποιον που έκανε κάτι παρά τη θέλησή του. Ποτέ όμως δεν διευκρινίστηκε αν αφορούσε τον καταναγκασμό στον οποίο υποχρεώθηκε ο Διομήδης, περπατώντας μπροστά στον Οδυσσέα, ή εκείνον που επέβαλε ο Διομήδης αναγκάζοντας τον Οδυσσέα να περπατά μπροστά του.

Το Παλλάδιο και η τύχη του

Οπωσδήποτε, το Παλλάδιο έμεινε στα χέρια του Διομήδη. Είτε το παρέδωσε στον βασιλιά Αγαμέμνονα κι εκείνος το αφιέρωσε σε ναό στο Άργος είτε το κράτησε κι ήταν εκείνος που το αφιέρωσε στον ναό. Δεν έμεινε καιρό εκεί. Κάποιοι το έκλεψαν. Το Παλλάδιο βρέθηκε στη Σπάρτη και στήθηκε κοντά στον ναό των ηρωίδων Λευκιππίδων (Αρσινόης, Ιάλειρας και Φοίβης)

Οι Αθηναίοι βέβαια υποστήριζαν ότι το γνήσιο Παλλάδιο βρισκόταν στην Αθήνα. Αυτό του Άργους και της Σπάρτης ήταν ψεύτικο: Όταν ο Διομήδης έφερε το γνήσιο Παλλάδιο στο αρχαϊκό στρατόπεδο, το παρέδωσε στον Δημοφώντα, τον γιο του Θησέα, να του το φυλάξει. Ο Δημοφώντας έφτιαξε στα γρήγορα ένα αντίγραφο και το έστησε στη σκηνή του, ενώ το γνήσιο το έκρυψε. Ο Αγαμέμνονας εμφανίστηκε με στρατό στη σκηνή του Δημοφώντα και απαίτησε το άγαλμα. Ο Δημοφώντας κάλεσε τους δικούς τους να το υπερασπιστούν. Ακολούθησε μάχη με πολλούς τραυματίες, ο Αγαμέμνονας νίκησε και πήρε το Παλλάδιο, δηλαδή το αντίγραφο που νόμιζε για γνήσιο. Το οποίο γνήσιο μεταφέρθηκε στην Αθήνα.

Όντως στην Αθήνα βρισκόταν το γνήσιο Παλλάδιο αλλά αλλιώς έγιναν τα πράγματα κατά μια άλλη εκδοχή. Ο Διομήδης ποτέ δεν το παρέδωσε στον Δημοφώντα για φύλαξη. Το κατείχε ο ίδιος και το μετέφερε με το πλοίο του, μετά την άλωση της Τροίας. Πλην όμως, μια νύχτα σκοτεινή κι αφέγγαρη, έπιασε στο Φάληρο χωρίς να ξέρει, πού βρίσκεται. Έβγαλε στρατό στην ξηρά, να λεηλατήσει την περιοχή και να εξασφαλίσει τροφή. Ως βασιλιάς της Αθήνας, ο Δημοφώντας κατέβηκε με στρατό στο Φάληρο, να αποκρούσει τους εισβολείς. Νίκησε, πήρε πολλά λάφυρα κι ανάγκασε τον Διομήδη και τους δικούς του να φύγουν. Ανάμεσα στα πλούσια λάφυρα ήταν και το Παλλάδιο.

Για λάθος Παλλάδιο γίνονταν όλα αυτά, αναφέρεται στο έπος «Ίλιου Πέρσις» («Πάρσιμο του Ίλιου»). Το γνήσιο, ο Δίας το είχε χαρίσει στον Δάρδανο (κι όχι στον Ίλο Β΄). Εκείνος έβαλε και του έφτιαξαν ένα ακριβές αντίγραφο. Έκρυψε το πρωτότυπο στο άβατο του ναού της Αθηνάς κι έστησε το αντίγραφο στην κοινή θέα. Ο Οδυσσέας και ο Διομήδης το αντίγραφο ήταν που έκλεψαν. Ο Λίβιος μάλιστα λέει ότι το γνήσιο ξόανο το πήρε ο Αινείας τη νύχτα που αλώθηκε η Τροία. Το κουβάλησε στην Ιταλία. Φυλαγόταν στον ναό της Εστίας.

Όντως το γνήσιο βρισκόταν στην Ιταλία, υποστηρίζει άλλη εκδοχή, αλλά δεν το πήγε εκεί ο Αινείας. Ο Διομήδης είχε κλέψει το γνήσιο. Μετά από πολλές περιπέτειες, βρέθηκε διωγμένος στην Ιταλία. Ένας χρησμός του αποκάλυψε πως, αν ήθελε να τελειώσουν τα βάσανά του, έπρεπε να επιστρέψει το Παλλάδιο στους Τρώες. Βρήκε τον Αινεία στην Ιταλία και του το παρέδωσε.

(τελευταία επεξεργασία, 18 Μαρτίου 2022)